Byxi oronuudai proletaarinar, negedegty!

BURIAAD-MONGOL YNEN

Byxexolbooloi Komunis (bolşeviig) Paartiin Buriaad-Mongol Mogiin Komiteedoi, Buriaad-Mongol Avtonoomito Soveed Socialis Respyyblikiin Tybei Gyisedxexe Komiteedoi ba Profsojuuzuudai Buriaad-Mongol Soveedei ydar byriin orgaan

№ 86 (2119)
1937 onoi apreeliin 15

14-dxi zilee garaa.

Ulaan-Yde

Moskvaa—Yeellen—Moskvaa niidelge

Byyxta Tiikcii, 11 (TASS). Myneeder, 2 çaas 30 minuutada piloot Fariix byyxta Abraamçighaa niidebe. 7 çaas 18 minuutada „N—120“ samoliood Şalayyrova xoşuun (Liaxoovskiin aral) deere buuba. Ygleeder Fariix saaşadaa niidexe baina.

SOVEED ORONOI HURGAGŞANARAI ARIUUN UJALGA

Staalinai şine Konstituucii bejelyylxetei xamta manai aguu jixe oronoi poliitikan baidalda bolhon erjeltii olon tymen a alşan ba aarmi olon hurgagşanar bolbol zebseg tygeldereer ugta a jaaşagyi şuxala yyrgetei baina.

Soveed oronoi uuzam jixe daidiin zaxa yzyyrgyi olon uglou toxoinuudaar xydeleze baigaa xeden zuu mingaad toonoi hurgagşanar bolbol urgaxa jabagşa bagaşuulii komuniizmaar xymyyzyylxehee gadana tedeneigee tyrelxidtenь xem zeegyi jixe nyleetei baina.

„...Hungalta deere byri jixe temesel jabuulagdaxa baina Ene xadaa olon toonoi xursa xursa asuudalnuudii, gol tyleb rad zondo şuxala udxaşanartai bodoto asuudalnuudii toiruulan jabuulagdaxa jym. Manai hungaltiin şine sisteeme bolbol byxii organizaacanuudii ba zurgaanuudii şangadxaxa ba ede iii azal xydelmeriee ulam hai aruulxiinь baalan albadaxa bolxo jym“ geze nyx. Staalin 1936 onoi maartiin negende ojon Roi Goovardatai xeerelehen yge soogoo xelee hen.

Eehediingee xara xubiii sa haad ujalgata xydelmeriee raixan jabuulaa haa xyree eze huuxa jabadal xadaa poliitikan hoxor ohol hanaa amar aidal myn. Ene bolbol koontrrevoliyycen daisanuudii xydelmeridee şurguulaza xoroluulxa mii neeze ygene geeşe. Eneen erehee jamarş xydelmeriii poliitikahaa tahalan xaraxa jabadaltai erid temsexe johotoi. BK(b) P-iin CK-ai fevraaliiin pleenymei togtoomzo ba nyx Staalinai xelehen zaabari bolbol aradai gegeerelei xydelmerin kaadranuudii erxim hain oor bexizyylxii sexe ujalgaba.

Beje bejee ymegşelelden huu, kriitikii jabuuldaggyi hagaa amarşahan, bejedee xa gi paartin organizaacanuu ba paartitai, paartigyi xydelmerilegşedei gemeer dai elimeentnyyd gegeerelei xydelmeride şurgan orohon faktnuud ali olon baina. Ziigerlexede: Ulaan-Ydiin mmiin kombinaadai dergei hurguulida buzagai troc t Pasternaak gegşe yninei xeleze baihanaa haja eliryylegdeze xajagdaba. Ulaan-Ydiin №11 dexi hurguulida Şikiiçev ge e koontrrevoliyycioneer sa gaan gvaardi xyn baihanaa eliryylegdeze, xydelmeriheenь gargagdaba g. m. gansaxan Ulaan-Yde goorodoi hurguulinuudhaa 10 garan xyniii eliryyleze xydelmeriheenь xololxogdoo.

Ene xadaa, zybxen gansal goorodoi hurguulinuudta angiiin daisanuudai şurgahaniii xaruulna bişe, respyyblike deerexi aimag rajoonuudai hurguulinuudta şurgahan angiiin daisanuudai ali olon baihaniii gerşeleze baina gexede damzaggyi.

Ene xadaa, manai aarmi olon hurgagşadai dunda kriitike ba samokriitikiin ton muu baihaniii gerşelene geeşe. Kriitike ba samokriitike bolbol oportuniizmtai, biyrokraadtai ba daisan elimeentnyydtei temesexe bolьşeviizmiin ton xursa zebseg myn. Samokriitike bolbol bolьşeviizmiin ilagdaşagyi xysii ulam bexizyyldeg jym. Bolьşeviig kriitike ba samokriitikii yrgeneer jabuulza, socialiis baiguulaltiin olon halbarinuud deere baihan xydelmeriiin byxii dutuu dundii xysed eliryylen xoggyi usadxaxiin tylee paartitai ba paartigyi bolьşeviiguud erşemteigeer temesexe johotoibdi.

Ilangajaa aradai gegeerelei froont deere angiiin talaar togtuuritai soxom bexi kaadranarii oloor debzyylen xymyyzyylxe ba koontrrevoliyycen nacionaliis elimeentnyydii byrimyhen eliryylze yndeheerenь usadxaxa tuxai Buriaad-Mongoloi byxii azalşanai zyghee xursaar temesexe şuxala ujalganь baina.

„... Angiiin temeselei negen yzyyr SSSR-ei xyriee dotor yile xeze baidag haa, nygee yzyyrenь bideniii xyrieelze baigşa byrzyaazin gyrenyydei orşomuud uruu hunaza oşodog geeşe. Eneenei tuxai butasoxigdohon anginuudai ylegdelnyyd medengyi baixa arganь ygei. Soxom tereeniii medeze baidag hen tuladaa tedener bolbol xoişo xoişodooş eehediingee xerzegii muuxai hedebyydii yrgelzelzel baixa baina“. (STAALIN).

Nyxer N. N. Deemçenkii tariaanai ba malazalai sovxoozuudai Aradai Komisaar bolgon batalaxa tuxai

SSSR-ei Centraalin Gyisedxexe Komiteedai Preziidiymei togtool

SSSR-ei Centraalin Gyisedxexe Komiteedai Preziidiymei togtooxonь:

Nyxer Nikolai Neesteroviç Deemçenkii SSSR-ei tariaanai ba malazalai savkoozuudai Aradai Komisaar bolgon batalxa.

SSSR-ei Centraalin Gyisedxexe Komiteedai tyryylegşe M. KALIININ.

SSSR-ei Centraalin Gyisedxexe Komiteedai sekretaarь I. AKUULOV.

Moskvaa, Kreemlь.
1937 onoi apreeliin 11.

Nyxer Sergoo ORDZONIKIIDZIIN durasxalai paamitnig. Ynderiinь 3,5 meetr. Skyylьptor Mendeleeviçiin uralahan skylьptyyra.

MAIN NEGENEI HAIN YDERTE BELEDXEL

KIIJEV, 11. (TASS). Ukrainiin kolxoozuudta tosxon huurinuudaa gojoon haizaruulaxa xydelmeri yrgeer jabuulagdaza baina. Viinnicиin moziin, Çerneviickiin rajoonoi, Şidlovce tosxon bolbol main negeniii ugtuulan kolxoozoi şine bolniica ba narailaxa ger neexe baina. Kiijevei moziin, Petroovskiin Neremzete rajoonai Staaroseelьje tosxon seberlegdeze ba modo seseg tarigdaza baina.

Dnepropetroovskiin moziin staxaanovtan bolbol main negen boltor xabaraigaa tariilgiin xydelmeriii gyised dyyrgexiin ba maşiina byrieeree azalai ynder deede byteese tuilaxiin tylee myriiseze baina.

Kybaaniiin xasaguud main negenei hain yderte ton edibxiteigeer beledxeze baina.

Erxim tyryy kasag oordento traktoriist Voloos'nai exe niutag bolxo Leningraadsk staniica deere gudamza, tratyaar, xaşaa xorioonuudanь zuramşuulagdaza ba ger bairanuudanь sagaadagdaza baina.

Neemec respyyblikiin „Pyytь k socializmy“ geze kolxoozdo main negen boltor tariilgiin tysebyydii bolzorhoo urid dyyrgexiin tylee, erxim şanar taigaar azallaxiin tylee myriiseen jabuulagdaza baina.

Kolxoozoi uran haixanai kryzooguud main negende eldeb janziin naada xaruulxa beledxel xeze baina.

Nyxer M. I. Kalmanooviçii tariaanai ba malazalai Sovkoozuudai Aradai Komisaarai tuşaalhaa syleelxe tuxai

SSSR-ei Centraalin Gyisedxexe Komiteedai Preziidiymei togtool

SSSR-ei Centraalin Gyisedxexe Komiteedai Preziidiymei togtooxonь:

Nyxer Moisei Iosifoviç Kalmanooviçii tariaanai ba malazalai sovxoozuudai Aradai Komisaarai tuşaalhaa syleelxe.

SSSR-ei Centraalin Gyisedxexe Komiteedai tyryylegşe M. KALIININ.

SSSR-ei Centraalin Gyisedxexe Komiteedai sekretaarь I. AKUULOV.

Moskvaa, Kreemlь. 1937 onoi apreeliin 11.

RSFSR-ei ARKOMSOVEEDTO

RSFSR-ei Aradai Komisaarnarai Soveed bolbol apreeliin 9-nei ydereigee zasedaani deere respyyblikiin nooho bolbosoruulxa azyiledberiiin xydelmeri tuxai asuudal xaraza yzehen baina. 1936 ondo, RSFSR-ei nooho bolbosoruulxa azyiledberi bolbol 34 milioon meetr eldeb janziin xilgaahan bydyydii gargaza, tysebee 6,7 proc ylyylen dyyrgehen baina. Tiigebeş, ene zilei exin kvaartalai turşa soo xilgaahan byd nexexe faabrikanuudai xydelmeri jixexen muudahan baina. Janvaarь soo tysebee 87,7 proc., fevraalь soo 91,8 proc. dyyrgegdehen baina. Negedexi soortiin produukca gargaxa jabadal dooşoo oroo.

Nyxed Leoonov, Blaagov, Koogan, Liifşic, Syliimov ba busad yge xelexe zuuraa, nooho bolbosoruulxa azyiledberiiin Centraalin Ypravleeni ba zarim azaxuinuudai direektornuud bolbol 1936 onoigoo amzaltada hanaagaa amaraza, 1937 onoi azaxuin jixedxegdehen tysebii dyyrgexe jabadalda beledxeegyi baigaa geze temdeglehen baina. Staxaanovtanai xydeleeji tolgoilon udaridaxa jabadal huladahan, xydelmerişenei miil xaxad xubinь tysebee dyyrgedeg bolhon baina.

RSFSR-ei Aradai Komisaarnarai Soveed bolbol nooho bolbasoruulxa azyiledberiiin xydelmeriii haizaruulxa talaar, nooho bolbosoruuldag faabrikanuudai direektornuudtai xamta zoxioohon xemzee jabuulganuudii xaraalhan, RSFSR-ei xyngen azyiledberiiin Arkomaadai maartiin 29-nei yderei prikaazii xaraada abba.

Xemel arha gargaxa, xilgaahan edlelei assortimeentii jixedxexe ba tereenei şanarii haizaruulxa tuxai asuudalii zybşen zoxiooxii xyngen azyiledberiiin Arkomaadta duradxagdaba.

* * *

RSFSR-ei Aradai Komisaarnarai Soveed bolbol xargiin barilga tuxai asuudalii zyblen xaraba. Yngerhen zilei turşa soo RSFSR dotor 59 mingan kilomeetr niutagai xargiinuud barigdahan baina. Xargiin barilgiin tysebii Kriimei respyyblike (142 proceent), Zaapadna mozo (135 proceent), Daalьno-Vostoogoi xizaar (137 proceent) hain dyyrgehen baina. Şossei xargiinuudai ypravleeni bolbol gryyntelhen, profiliirovalhan ba haizaruulagdahan xargiinuudai barilgiin tysebii dyyrgehenş haa, xatuu xuşaltatai xargiinuudai barilgiin tysebei dyyrgeltii xangaagyi baina. Ene zilde xargiin barilgada beledxel xangaltagyi jabaza baina geze elidxelii zyblen xelselgehee elirhen baina.

Arkomsoveed bolbol, 1937 ondo xargiin barilgii emxidxexe talaar duradxalnuudai projeekt beledxexii komiisada daalgaba. (TASS).

XILIIN SAANA

Veena, *apreelь 10.* (TASS). Sofiija goorodhoo medeesexenь xadaa, bolgaariiin zasag main negenei hain yderte xydelmerişenei demonstraaca emxidxexii xorimzolhon baina.

* * *

Veena, *apreelь 10.* (TASS). Aavstriiin Telegraafen kompaani aagenstviin medeesexenь xadaa, priinc **Nikolai** gedeg „Zeleeznaja gvaardi“ geze faşiis organizaacatai xaluun barisaatai baihanaigaa tylee rymiiniiin zaxirgaalxa dinaastihaa gargagdahan baina“—gene.

* * *

Riim, *apreelь 11.* (TASS). Itaaliiin oficiaalin medeegei johoor, maarta hara soo Abissiinida itaaliiin 140 xyn aluulhan baina. Tedenei dunda 11 oficeernuud aluulaa. Itaaliiin kolooninuudhaa elsyylegdehen tyzeemcenyydei dundahaa aluulagşad ene toodo oronogyi.

* * *

Loondon, *apreelь 10.* (TASS). Ysegelder Margeiteda ulasxoorondiin şatarai tyrniir dyyrehen baina. Ene tyrniirei dyn iime: Kerees ba Fain—tus byriiin 7 xaxad oçkoo, Aliooxin—6 oçkoo, Foltiis—5 xaxad oçkoo, Milьnerbaarri—5 oçkoo, Aleeksandeer ba Veera Meençik—taba taban oçkoo, Tomaas—3 oçkoo, Briyger 2 oçkoo, Teiler—xaxad oçkoo abhan baina.

BK(b) P-iin CENTRAALIN KOMITEEDAI PLEENYMEI DYNGYYD TUXAI

Ulaan-Ydiin paartin organizaaciin aktiivai suglaanai rezoliyyce

BK (b) P-iin Centraalin Komiteedai Pleenymei dyngyyd tuxai nyxer Jerbaanovai elid xelii sonosozo zyblen xelseed Ulaan-Ydiin goorodoi paartin organizaaciin aktiivai suglaan bolbol pleenymei togtoomzonuudii negen hanalaar haişaaza, ene togtoomzonuudii bodoto baidal deere xelberişegyi şuud gyisedxexii byxii paartin organizaacahaa, paartin udaridagşad ba komuniist byriheə erine.

BK (b) P-iin Centraalin Komiteedai Pleenymei tusgaar şuxala udxaşanartai togtoomzonuud bolbol Staalin Konstituucatai bolhontoi xolboldon manai paartiiin urda tabigdahan şine zorilgonuudtai zoxilduulza paartin-poliitikan xydelmeriii şinedxexe xereg teeşe xanduulagdahan baina.

Paartin organizaacanuud bolbol Staalin Konstituucatai bolhontoi xolboldozo, ulas oronoi poliitikan baidalda garhan erjeltii zebseg tygelder ugtaxa, ene erjiltii oroilon xytelexe ba şine hunguuliiin sisteemeer niuusa hungalgaar odoo hajadaa jabuulagdaxaa baihan soveeduudai hunguulida paartiin udaridaxii yyrgii xysedəər xangaxa johotoi.

Ene zorilgonuudii amzaltatai gyisedxe iin tulada, paartin organizaacanuud əəhedəə şuud tygelder demokratiis praaktika jabuulxa johotoi, paartiiin ustaavai eriltiin johoor paartidotorxi baidaldaa demokratiis centraliizmiin yndehe huuriii şanadanь tulatar jabuulxa johotoi ba ene zorilgonuudii amzaltatai gyisedxexiin tulada kriitike ba samokriitika xysed delgereer jabuulagdaxa xeregtei, paartiiin oloniite geşyydei ymene paartin oorganuud dyyren xariuusalgatai baidag bolxo xeregtei, myn paartiiin oloniite geşyyd əəhedəə edibxizerhen baixanь xeregtei.

BK (b) P-iin Centraalin Komiteedai Pleenym bolbol paartin organizaacanuudai xydelmeride baihan jixexen dutuunuudii bolьşeviig johonoi erid zangaar eliryylen olzo buruuşaan şiidxebe, ene dutuunuudai şaltagaanaar paartiiin ba aradai daisad, faşiizmiin ageentnuud bolbol paartin udaridagşadai ohol hanaa amar ba amagalan sedxiltei baidagii aşaglan xeregleze, gansaxanş azaxuin ba soveedai oorganuudta şurgan oroxo baitagai, myn paartin organizaacanuudtaş şurgan orood, əəriingəə hyidxelge xorololgiin xydelmeriii xeheeltegyi jabuulza baihan baina.

Olon paartin organizaacanuud ba tedenei udaridagşad bolbol idiood-dyngiəə ybeşen bolxo amagalan sedxil ba ohol hanaa amar baixa jabadalii yşəə halgaan usadxaagyi, xydelmerişenei xydeləən dotorxi poliitikan urasxal baixajaa yninei bolişohon trockiizm bolbol byrzyaazida alba xeze baigşa xylehenei buzagai muuxai alalgaşad, diversaantnuud, şpioonuud ba xorologşod myn bolhon faaktii xaraa ygei baina.

Paartin udaridagşadai zarimanь paartin-poliitikan xydelmeriheə zailadag, ideoloogin xydelmeri ba oloniitiin poliitikan xymyyzyylgiin amtii aldaza, kriitike ba samokriitikii xuiladag xumidag, paartiiin oloniite geşyydei urda sexe xariuusalgatai baixahaa zailadag, paartiiin ustaavaar xaraalagdahan paartin oorganuudai hungagdadag baixa johi ebdedeg bolbo.

Paartin oorganuudta kop taacalan oruuldag baihan jyyreerş zybtyylşegyi praaktika, paartiiin geşyydei urda paartin oorganuudai toosoogyi bailag jabadal, paartkoomuudai ba paartin oorganuudai sekretaarьnarii deede teenь baihan organizaacaar ynendəə tomilodog uşarnuud ton yrgenəər delgerşehen baina.

Centraalin Komiteedai Pleenymei togtoomzonuud soo temdeglegdehen paartin xydelmeriiin jixe dutuunuud ba paartiiin ustaavii ebdexe jabadal bolbol manai goorodoi ba moziin paartin organizaacada byxelieeree ba byrimyhen xabaadaxa baina.

Şine kadaranuudii zorimgoigoor debşyylxe ba urguulxiin orondo BK (b) Paartiiin Mo koom bolbol baiza baigaa aktiivii nege gazarhaa nygəə gazarta helgen tabixa zergeer azallaza baigaa. BK (b) P-iin Mozkoomoi xeltesyyd bolbol paartin xydelmeriiin amta aldaza, arkomaa iuudai ba azaxuin organizaacanuudai udaridalgii xalan orolohon oorganuud ynendəə myn bolşoo.

Mo koomoi, gorkoomoi ba partkoomuudai praaktikada paartiiin ustaavii ba paartidotoroi demokraatiii bydyyligeer ebdeze baihan uşarnuud baigaa, xeden olon zilei torşo dotor paatiiin oloniite geşyydei ynen toosoo xexe jabadal geze baigaagyi, goorodoi paartorganizaaca dotor partkoomuudai paartoorganuudai sostaavai 50 proceentenь hungagdaagyi xynyyd baigaa.

Paartin oorganuudta koptaacalan oruulxa jabadal bolbol Mozkoomhoo exileed exin paartorganizaacanuud xyrter moziin ba goorodoi paartin organizaaciin xydelmeriiin sisteemede orozo, paartiiin oloniite geşyydei ymene udaridagşadai xariuusalgagyi baixa mederel tyryylhen baina.

Aktiiv bolbol ene antipaartin praaktikii buruuşaaza, paartin ustaavii byrin tyges xysendenь oruulan bodxooxii ba ene asuudal tuşaa BK (b) P-iin Centraalin Komiteedai togtoomzonuudii bejelyylxii byxii paartin organizaacanuudhaa erine.

Mo iin ba goorodoi komiteeduudai xydelmeriiin praaktikada udaridalgiin kanceliaarin-biyrokratiis meetoduud ba albadalga bii baina.

Paartin organizaacanuu dotor samokriitike ton hulaa delgeryylegdehen baina, tiixzuuraa gorkoomoi ba Mozkoomoi pleenymyyd, paartin konfereencenuud ba aktiivuud bolbol bajarai zagsaal xexiin, amzaltanuud tuxai şuujaa gargaxiin, paartin ba soveedai udaridagşadii demii magtaxiin areena bolşohon baina. Kriitike, samokriitika ba heremziin atmosfeeriin orondo tenigelen sedxilei, beje bejee magtalsalgiin ba „tugalai xyxilgenei“ atmosfeera baiguulagda a baigaa.

Mozo dotoroo paartin-poliitikan xydelmeriiin baaza myn baihan goorodoi yyrge yilesii bagadxaxa jabadal baiza baihiinь aktiiv tusgaar temdeglene.

Aktiivai suglaan bolbol eneeniii saaşadaa yrgelzelyylze bolxogyi gehen jabadalda ba mozo dotoroo paartin-poliitikan xydelmeriii zoxioon tabixa xeregei talaar, goorodoi paartorganizaacii ynexəər xytelbrilein şanartai myn bolgomoor bailalii ton oiriin sag soo baiguulxiin tulada, BK(b) P-iin CK-ai Pleenymei ba nyxer Staalinai zaabarinuudii bodotooronь beelyylxe zailaşagyi baihan xeregte paartiin Mozkoomoi anxaralii xanduulna.

Eneentei negen xamta aktiiv bolbol paartin-poliitikan xydelmeriii zoxioon tabixa talaar PVZ-de ali byxii tuhalamza yzyylxe jabadalda Mozkoom ba gorkoomoi anxaral yşəə mynəə boltor xanduulagdaagyi geze temdeglene.

Aktiiv bolbol goorodoi paartorganizaaca dotor paartin propagaanda boloşogyi hula tabigdahan baina geze temdeglene.

Maarks—Leeninei teoorii şudalaxiin tyləə temesexe temeselii paartin organizaacanuudai tooxogyi jabadalii aktiivai suglaan erid buruuşaaza, marksiizm-leeniniizmiin propagaandiin udxaşanarii texeriyylen həərgenь bodxooxii, propagandiis xydelmeri jabuulza baigaa xynyydii ynenəər medexii, propagandiistnarai kaadrnuudii şadamaraar şilen oloxii, ene kaadranuudii xydelmeri deerenь sag yrgelze şalgaxii tedende yder byriiin tuhalamza yzyylxe ba propagaandadanь ynen bodoto udaridalga ygexii paartin udaridagşadhaa erine.

Moziin gazeetanuud „BM Praavda“ ba „Ynen“ bolbol poliitikan xem eegeer doodo zergede baina, paartorganizaacanuudai xydelmeriin alduunuud ba dutuunuudta kriitike ba samokriitika xexe jabadalii oroilon emxidxeegyi, paartin xydelmeriiin dyrişelii jyrenxiilen xamtadxanagyi, xydelmerişen xydəə korrespondeentnarai aktiivtai xydel neri ton muu jabuulna.

Aktiiv bolbol xeblel soniniii udaridaxa sisteemejee şinedxexenь, gazeetanuudai redaakcanuudta şalgagdahan bolьşeviig kaadranuudii tabixanь, gazeetiin xydelmerilegşedei huralga ba daxin huralga emxidxexenь, xydelmerişen xydəə korrespondeentnarii bolьşeviigşelen xymyyzyylxe jabadalii xangaxanь BK(b) P-iin Mozkoomoi ba gorkoomoi exin şuxala zorilgo myn geze toolono.

Angiiin heremze moxoodolgiin baiza baihan, kriitike ba samokriitika huladalgiin baiza baihan, idiood dyngiee ybeşen bolxo ohol hanaa amar jabadalai baiza baihan uşar bolbol PVZ deere, tymer zam deere ba goorodoi baiguulaltada aradai daisadai xorololgo ba şpioon-diveersin jabuulgii xozomdozo eliryylen olxo jabadalda xyrgebe geze aktiiv temdeglene.

Xorololgiin faaktnuudhaa ulamzalan garxa hurgaalnuudii bolьşeviig jo oor tanin oilgohon jabadalii yndehe huuri bolgozo, xorololgiin xoişolonguudii usadxaxiin ba xorololgo eliryylen olxiin onşotoi xydelmeri jabuulxaar byxii komuniistnarii aktiiv uriaalana.

Paartin oorganuudai odoo bolxoo baihan hunguuli bolbol paartin organizaacada şanzaxan ekzaamin şalgalta myn bolno.

Paartida beje sedxilee ygingi gy, tus halbari deree paartiin xeregte egeel jixe aşag tuba yzyylze şadaxa şadabaritai gy geze paartin udaridagşada tabixa eriltenyyd tuxai asuudalai talaar nyxer Staalinai ba CK ai Pleenymei zaabarinuudii xytelberi bolgozo, zorimgoi bolьşeviig samokriitikii delgeryylxiin temdegeer, paartin xydelmeriiin ba paartin udaridalgiin dutuunuudii kriitikelxiin temdegeer, paartin oorganuudta şalgagdahan ba togtuuritai bolьşeviiguudii debşyylen, paartin udaridagşadii xeregeerenь şalgaxiin temdegeer udaridaxii paartin oorganuudai hunguuli jabuulxii byxii paartin organizaacanuudta aktiiv uriaalan xandana.

Aktiiv bolbol paartdokymeentnuudai şalgalga ba eel gelgiin yjede „edibxigyin“ şaltag bariza paartihaa gargalgiin talaar xegdehen alduunuudii zahaxa tuxai CK-ai Pleenymei zaabarinuudii ene geheer gyisedxexe zailaşagyi baina gedegte Mozkoom ba gorkoomoi anxaralii xanduulba.

Paartaktiivai suglaan bolbol PVZ-ein baiguulgiin naçaalьnig baihan Ivanoovskii bolьşeviig heremzee moxooduulhanainь tyləə Mozkoomoi biyroogoi sostaavhaa gargaxa tuxai BK(b) P-iin Mozkoomoi pleenymei togtoomzii haişaaba.

Aktiivaisuglaan bolbol paartorganizaaciin daalgahan zorilgonuudai gyisedxeltii xangaagyi geze Mozkoomoi propagaandiin xeltesei erxilegşe nyxer Vişneevskii xydelmeriheənь xuulan gargaxa ba biyroogoi sostaavhaa gargaxiin tuxai, Mozkoomoi hurguulinuud ba nauukiin xeltesei erxilegşe nyxer Xabaajevii xydelmeriheənь xuulan gargaxiin tuxai Mozkoomoi pleenymei togtoomzii haişaaba.

Xorololgiin, diveersiiin ba şpioonoi xydelmeri jabuulxiin tulada, toirozo baigaa kapitaliis ulasuud ba faşiis gyrenyydei koontrrazveedkanuud əər in gəə agentnuudai nen tyryyndeə elьgeeze baidag xile şadarai niutag bolxo Buriaad-Mongoloi ASSR-ei udxaşanrii aktiiv bolbol tusgaar temdeglene. Buriaad-Mongoloi bolьşeviiguud bolbol eneeniii byxəər hanaandaa xadaza, əəriingəə praaktikan xydelmeride zoxiso tobşololnuudii sym gargaxa johotoi.

Aktiiv bolbol ulasxoorondiin faşiizmiin agentuura myn bolxo byrzyaazin-nacionaliis elimeentnyydte zarim paartorganizaacanuudaş zygəəə, myn Mozkoomoi əəriinş zygəəə bolьşeviig johondo zoxixogyi libiraalьnaar xandaxa jabadal mynəə boltor baiza baihaniii temdegleed, ene koontrrevoliyycen nacionaliis elimeentnyydii eliryylen olxo ba butarsoxixo talaar erid temesel jabuulxii xamag byxii komuniistnarii ujalgalana.

BK(b) P-iin Centraalin Komiteedai Pleenymei togtoomzonuudii gyisedxexe jabadal bolbol nacionaalin-kylьtyyriin baiguulaltiin xeregei paartin udaridalgii erid hazaruulxii, Leenen—Staalinai nacionaalin politikii xelberişegyigəər bejelyylen jabuulxii, oloniitiin internacionaalin xymyyzyylgiin talaar paartin xydelmeri haizaruulxii, buriaad-mongol bolьşeviig kaadranuudii urguulxa ba udaridaxa xydelmeride ali bolxoor debşyylxii, tede kaadranuudai togtuurizaxa jabadaldanь xeregtei azatyrexiin erxe baidalii ali bolxoor xangaza, azyiledberi dotor nacionaalin kaadranuudii baiguulxii Buriaad-Mongoloi paartorganizaacahaa erine.

Manai aguu jixe socialiis baltanuudii ygeixexe te manai oron dotor kapitaliiz texeriyylen bodxooxo teeşe riuuladahan antipaartin, p daatelь jabuulga xeze bai nainь tyləə Buxaarin ba R kovii paartihaa gargaxa xai BK(b) P-iin CK-ai Pl nymei togtoomzii aktiivai su laan bolbol byxeli deerenь tyrimyhen haişaana.

Buriaad Mongoloi bolьşev guud bolbol BK(b) P iin CK Pleenymei togtoomzonuudii jelyylen gyisedxeze baig paartiiin ba aradai daisad xo faşiizmiin ageentnuudii ra gamgyi butaxoxizo baig Leenin—Staalinai xeregəə, komunizmiin tyləə t xe temeselde şine ilalta i olxo jabadalda xamag şadalaa gargaxa geze aad-Mongoloi paartin a K(b) P-iin Centraalin K ed ba nyxer Staaliniii uulna.

Voolga şadarxi seregei ookruugai N-sk xehegei seregşed syləətei sagtaa myyzekeer naadaza sengedeg baina.

Zahabari

„B.M. YNEN“ gazeetiin ysegelderei 85 (2118) nomerai xejordoxi xuudahanai exin „ULAAN-YDIIN PAARTIN ORGANIZAACIIN AKTIIVAI SUGLAAN“ geze xeb ebdehenii „ULAAN-YDIIN PAARTIN ORGANIZAACIIN AKTIIVAI SUGLAAN“ geze zahazaxa xeregtei.

REDAA[KCI]

TARIAANAI JAROVIZAACA

baral tarilgiin gyrenei ei johoor ene zilde manai ad-Mongol oronдo 5000 ar tariaan jarovizaacalag-i yrehəər tarig la a. Nio-i zilde 3960 gektaar tari-al jarovizaaciin ton jixe i tuhataiji yzyylhen bai-

gerlebel: Alairai aimagai, ligei MTS te xamaadaxa vai nere ezete kolxoozoi la" A-17 geze soortoto ii jarovizaacalhan yrehəər adanь gektaar byrihəə 25 ner, jarovizaacalagdaagyi ər tari adanь gektaar by-14,5 ceentner urgasa abta-aina. Gadana, jarovizaa-dahan şeniicenь 5 xonog bol o, xuruuda orongyi n jym. Xoriin aimagai lant" kolxoozdo Liytesce-2 geze soortoto şeniici ktaar gazar deere jaro-calagdahan yrehəər tari-ь gektaar byrihəə 25 ner urgasa garaba. Myn şeniici jarovizaacalagdaa- yrehəər nege gazarta elyyleed) tarixadanь gek-aa 18 ceentner urgasa l.

e ziзeenyydii xaruulxa gee jixe olon baixa.

Jarovizaacii xaişan geze xexeb

rim johiinь oilgongyi gy, ysed oilgongyi jarovizaaca le jamarş hain yre garxa e baitagai, yrehejəə gem , kolxoozniguudai dunda izaacada duraa gutaxa tyryylxe magadgyi Iime hee, aimagai gazarai ta i dergede gy, ali MTS ei ede tusxai kyyrse dyyrge e xeregei teexnikii xysed lhan kolxoozniguud jaro-ca xexe johotoi.

r b ra Dosoonь jaro-ca xegdexe ger bolbol bu-oho, şoroi ygei, ton xuu-yyde ba ongoidog sonxo gaa hain ventiliaacatai johotoi. Jarovizaaca xe-ixa yjede (ydergji hynis-ger sooxi temperatuura sieer 3-5 graadyshaa doo-şe dulaan baixa johotoi.

rovizaacalagdaxa tariaanai tner byride 2 kvadraad r tala xeregtei boloi xa-aa abza ger baira beled-johotoi. Xuuşan baişan ambaarş haa zoxistoido gdo log geeşe. Zygəər te-ee jarovizaaca eilxehee yn haişa seberlexe ba de-ekcelxe xeregtei.

eregsel. Termoomeetruud, ai booşkonuud, tymer xy-yd, leejkenyyd, modon enyyd ba tarmuurnuud. ilkenyyd, şiguyyrnyyd ba entnyyd gexe metiin xe-elnyyd belen baixa joho-

r ho. Oroi bolodog soorto-şeniicii jarovizaacala adal geeşe. Tiime şeniiciin haa b ihan şeniicejees izaacal ada bolno beze. eer le jarovizaacalagda a en bolbol garahaar bain salgagdangi bog burtag egyi, o orxei nizar ai, gor narşagar orooxogyi seber baixa johotoi (tiime hon şiigtyylxede buritaza oroohojoo gemteedeg jym). e bolzor Tarilgiin xydel-ile oroxohoo sen ieli 2-3 urda, ovioos ba jaçmeenii yder urda jarovizaacia ees 5-7 yder soo, o joosol açmeenai 10-14 yder soo lzeldeg baina.

rooho şiig yylelge. Ziir a (15,5 proc.) şiigtei 10 graam şeniicii norgoiin da, egsə 33 liitr uhan. os jaçmeenda baa 35 liitr xeregtei. Uh nai noormii dyylzeş, dutaazaş bolxo-Uranai jiredeed baigaa jarovizaaciin yjede yre-

hen jixeer urgaad, seejelkeer tariza bolzogyi baina. Uhanai bagadaa l baigaa xada, jarovi-zaaca xehentee jamarş yre garxagyi. Uha erteenhee bele deze nege syydke soo dulaan gerte bailgaxa xeregtei.

Şigneglehen xemtei yrehii pool deere ad axa uşartai. Norgogdoxoş jarovizaacalagda-xaş yrehenei xamtanь 2-3 toonnohoo deeşe baixa johogyi. Noormo uhajaa nege dor ad-xazarxada, pool deegyyr miil urdaad oroohondo xaldaxagyi. Tiime tula, noormo uhai gur-ban regşe xubi bolgozo xubaa-xa xeregtei. Yrehe nor zodolgii iize xexe johotoi gebel: oboo lootoi oroohonot zaxadaa leej-keer uha adxaza, norgogdooşo-joo xazuu teeşenь etereed, tar-muuraar xudxaxa xeregtei. Ii-gze noormo uhanai gurbanai nege xurdii xeinzeete oroohon do alxahan xoinoo daxin hai sa xulxaad, 20-25 santimeetr zuzaanaar zigleleн ta aaxa j hotoi. Xysed noroho oroohii dutuu norohon oroohontoi xo-lil tuulsiin talada 2-3 çaas bo-lood, baha xudxaxa xeregtei.

Tyryyşiin şiigtyylgii (yglөө-gyyr xexede hain) dyyrgeze, xamag şiig noitonь yrehende şingeed, oroohonoi xalihanai xuurai şaxuu baixada, myn tere janzaar ba tedii sineen uhaar xojordoxi şiigtyylgii xe-xe şuxala. Xojordoxi şiigtyyl-gii xexeen xoinoo ygləə ygl ə-gyyrenь boltor 2-3 çaas boloodle xyrzəər xudxaza baixa johotoi Ygləə ygləөgyyrenь gurbadaxi bujuu hyylşiin şiigtyyleige xexedee: tyryyşiin şiigtyylge gurbadaxi şiigtyylge xojoroi xooronдo 20-24 çaas tuxai sag yngergexe baina.

Gurbadaxi norgodolgo xehe nei hyyleer şeniiciin oboorgoi yrehen soo termoomeetr ta biaad, dulaanainь tempera-tuurii Ceelьsieer 12 graadys-haa deeşe 8 graadyshaa dooşo bolgongyi azaglaza baixa jo-hotoi. Xerbee, şeniiciin tempe-ratuura 12 graadyshaa deeşo, ovioos jaçmeenai temperatuura 5 graadyshaa deeşe garxa bo-loo haanь delgeesejee nimged-xeze, yyde ventilaaca xojoroo neeze halxi oruulxa uşartai. Xerbee şeniiciin temperatuura 8 graadyshaa dooşo, ovioos ja-çmeenai temperatuura 3 graa dyshaa dooşo oroxo boloo haa n delgeesejee zuzaadxaza, yyde ventiliaaca xojoroo xaa xa johotoi. Temperatuuriin ja-marş baixada, yrhiji xeer byri xyrzeldeze xudxaxai baixa joho toi jym.

Jarovizaaciin proceessei dyyr-ter yrehii iimel baidal la bail-gaxa uşartai. Oroohonoi urgaa ygei, zybxen le urgaxiin tem-deg orood baixa yjede jarovi-zaacii dyyrgende todoro tere darui tarilga exilexe xeregtei. Ezee bultaişahan yrhii 3-5 pro ceenthoo deeşe bolgoxogyi j ho toi, usaranь seejelkeer tari ada bultaihan eşen xuxara lag bai na.

Şeniicii şiigtyylxe exilhen-hee oişo 3-4 onoo bai ada, urga iin temdeg ugta yzyylee-gyi gy, ali oroi bol 2-3 pro-ceentinь urgaxiin temdeg yzyylhen baigaa geeşe haanь, 100 kilograam yrehende 1-3 liitr iişeneı uha syrşeze nemeltiin şiigtyylge xexe zailaşagyi şu-xala

Xoroor ugaalga seberleige. Jarovizaacada oroxo şeniici n burtagii xuuraigaar ariiga a gee baa, gansal „AB" prepa raadaar (nege ceentner yrehen soo 100-150 graam yrixe ziseeger) ariiga a bol o. Bişe uu raigaar ariigadag preparaa duudii (Davidovoi preparaa l, Parisiin nogoo g m.) xerege ze bolxogyi Jyyb gexede, tii-me preparaaduud jarovizaaca

xeze baixa yjede yrehenei ur-gaxa şadabariii yxyylzə bol-no.

Byxexolboonoi Gaztarkoonoi zaabariiin johoor xadaa, jaro-vizaacada oroxo şeniic in xuu-raigaar seberlegdeegyi baigaa haanь, xojordoxi şiigtyylgen-dee formaliinaar ugaaxada bol-xo baina. Tyryyşiin şiigtyylgii gansal uhaar xexe uşartai.

Xojordoxi şiigtyylgede zo-riuulhan uhan soo 10 liitr by-ridenь 25 kyyb santimeetr for maliiin xeze xolixo xeregtei. Ene xolisoor yrhii norgodohonoi hyyleer, xoriijinь tegşe taraa-xiin tulada xyrzəər haisa xud-xaad, 2-3 çaas soo brezeenteer xuşaatai bailgaxa uşartai. Xer-bee oroohon sooxi temperatuu ra dulaaniiinь 5 graadyshaa dooşo baigaa haanь brezeen-ten xuşaarajaa ysəə udaan bailgaxa şuxala. Terenei hyy-leer yrhii daxin xyrzəər xud-xaza, ziglelen taraaxa ba gur-badaxi şiigtyylge boltor xuşaa-hagyi bailgaxa jym.

Ovioos ba jaçmeen yrehen bolbol gansal formliinaar myn xojordoxi şiigtyylgende aril gag laxa jo otoi. Xoroor nor-godolgo xehenei hyyide, gurba-daxi norgodolgii seber uhaar xedeg baina. Ene xojor norgo-dolgiin xoorondo sag nygşəə-xygiji oroldoxo xeregtei. Tii-miin tula gurbadaxi şiigtyyl-gede zoriuulhan uhiiji xojor tahalaad, nege xubiinь xojor-doxi (formaliinaar) norgodol giin 6 çaas bolonsoor syrşexe, nygəөde xubiinь yrehende uha-nai şingəmsəer syrşexe xereg tei baina Jarovizaaciin saaşan-xi proceesenь jyrenxii gari-maar yngerene.

Formaliinaar norgodogdohon yrehende naranai tujaa toduul zo jaaş bolxogyi.

Xerbee ali negen kolxooz dotor jarovizaacalagdahan yre-həər jixeeen tarilga xexe bai-gaa haa, yder byri tarixa tal baingaa xeuzeeji medeed jarovi zaacii exilexe xeregtei. Jixii tarixa kolxoozdo yrenejəə ne-gedor şiigtyylengyi, yder yder te tarixingaa xem eegeer şiig tyylxe uşartai Jarovizaacalag-daşaan yrehii tere ydertenь tarixa xeregtei. Sagai dulaa ralga udaaraad, jarovizaacalag dahan yrehəər tari a bolxogyi baigaa haanь yrehii nimgexe-leer taraaza, veejelke fyykte-lieer gargaza, ventiliaaca ba yydejee neeze xataa a xereg-tei. Baha buritaxaa hanaa haanь myn iixe johotoi.

Şiigtyylze baixa yjelde tariaa naigaa jixe siiteiji meden-gyi gy, ali alda a uhiinь jixe-dyylzexiinen baigaa bol yre-hen xuraxa baina Iime aldaan-gai gemeer urgalga bolxogyin tulada ningexeneer zigdelze hiiryylxe gy, ali xuuraa baihan (adali) yrehe 10-15 neme-ze bai a xudxaxa xeregtei. Ilyy dөben şiigiinь xuurai oroohon-do şingexe arga ene bolno.

Jarovizaaca ag lahan yrehii seejelxiin deede goozuuraar goozuulxa xeregtei teregyi baa bultaixa urgaad bai an eşenь daragdaza xuxaraxa baixa.

Jarovizaacalagdahan yrehii xaja a noormo t eşe tusgaar anxaral xanduulxa xeregtei, xyzyy gexede, şiigtyed ba han tomoş boldog xyndeş boldog. Tiime tula, tere yrehenei jaro-vizaacalagdaagyi baigaa haa xedeşineen gazarta xajaxar baixa hem tedüşineen le ja-rovizaacalag laaşa yrehii xaja-xa johotoio gee bodo o xereg-tei.

Jarovizaaciin teexnikii gan-sa an jarovizaaca xexe kolxooz niguud xudalaxal joh toi bişe, myn kolxozdoi byxii udaridag-sad şudalaa haanь gem bolxo-gyi.

Agranoom Mamiilov.

Gorsoveedai gegeerelei tahagai anxaralda

Ulaan- Yde goorod sooguur gudamziin dunduur xeden olon xyyged bagxşuud naadadag bai-na. Gudamzanuudaar maşiinin hyndeləən, mori tergeteiş, ja-baganş xyn yyd sag yrgelze ja-baxa jym

Ene naadagşa xyygedii xara-xada zarimaniin byri tomo bol-hon, zarimanь byri bişiixanuudş baixa jym. Tiigeed ene xyyge dei toomgyi geeşenь jaaxa arga-

gyi, jabahan xyniii zorioon ji-reze dairaxa geze oroldodog. Xa-rin ene naadaza baihan xyyge-dei xazuugaaranь garaaşad, xa-raad le garxahaa bişe, jyyş xe-ledeggyi baina Ene naadaza baihan xyyged maşiina doro orozo bolxo baina. Iime tula goorodai soveedai gegeerelei ta-hag hanalaa tabimaar bolno.

N. Garmiin.

Receenziin orondo

„UNŞALGIIN DEBTER"

„Bişeg taniuulxa hurguulida yzexe unşalgiin debter" (bu-riaadmongol xelen deere) Exenь —J. Palei ba G. Eentina gegşe-dei zoxiool. Galsaanov, Cibikov ba Nimaajev gegşedei orşuulga. Xariuusalgata redaaktor D. Oşor zabai 167 niuurtai. Tiraazanь 20000. Senginь 60 mynge. Bur gyr. xeblel 1937 ondo gargahan baina.

Yseg bişeg medexegyi jaba-dalii usadxaxa xeregei yrgenəər jabuulagdaza baigaa yjede ene debter bolbol aixabtar şuxala xeregtei ba maşa jixe tuhatai baixanь arsaltagyi. Eneenhee uragşa, nahatanai hurguulida ysegiel dyyrgeed, saaşaa yzexe nom debter ogto ygei baihan deerehee, yseg tanihan xynyy-dei saaşalaa hurxa jabadalda jixe xoxidol boldog baigaa. Tii me tula, ilangajaa ene unşal giin debter xeblen gargahan ja-badalai udxaşanar segneşegyi jixe baina.

Gebeş, ene debterii abaad yze bel, eneen dotor tuhatai zyil-nyydhee, xorotoi zyilnyydenь olon baina.

Negedexi-de, xuuşanai orfog-raafiaar garhan baina. Buriaad Mongol bişegei şine orfograa-fiiin 1937 onoi janvaarь negen hee xysend e orood baihaar bai-tar, 1937 onoi apreelь harada ene debterii xuuşan orfograa tiaar gargaxan uşar bidendo ton eli bişe baina. Bişeg medexe gyi ba yseg haja taniza baihan zoniii hurgaxadaa negemynen şine orfograafiaar hurgabal, xe-regei bytexe talaar bodoo haa huragşadtaş, hurgagşadtaş ton a nar baixa baigaa. Teed, Bur. Mong. Gyr. xeblel bolbol ene taliinь ogto bodoogyi, xarin ene debteree xuuşan orfograafiaar gargaza nege xudaldaad, udan-gyi baha şine orfograafida uruulza gargaad baha nege xu daldaxa. tiigeze nege dalaisaar xojor tuulai alaxa gehen taliinь bodoo bai a.

Xojordoxi-do, ene debterei or-şuulgiin talaar xarabal ton xan galtagyi, nairuulganь aixabtar muu baina daa. Zarim medyy-lelnyydiinь abaad yzebel, haja bişeg taniza jabahan xynei oil-goxo baitagai, hurguuliin bag-şanaraiş oilgoxonь berxe baina Zişeenь: „Staalin deerexi b-so g onoi yjede eneenei udxri dagşanarai negen haihan." „Staalin Ulaan armiin teme-selei xysiiton imşagtai gazar-nuudaar baiguulz , bex zyyl-ze jabahan" (17 doxi niuur) ge-xe meteer nairuulıan medyy-lelnyyd ziirtee baixa jym. „Staa-

lin deerexi bosolgo" gexede xen jyy oilgoxo geeşeb. Tereenhee gadana, „jabahan, baihan, huu-han"—gexe metiin yilehee gar-han temdegei nere ygenyydeer (orosoor: —причастие,прош.вр.) medyylel dyyrgedeg jabadal buriaad xelenei j hodo ogto bag-taxagyi baina. Buriaad xyn bol-bol, „morin ende baihan"—ge-ze xeledeggyi. Xarin xalxa mon-goişuu l, „xyn jabasan uu?"—ge xede, „jabaasan"—gedeg buriaa duud bolbol tiigəze asuudagş ygei, xariuuladagş ygei, xarin „xyn jabaa gy?"—„jabaa"—ge-deg baina. Eneen deerehee xa-raxada, ene debterii orşuulxa-daa, buriaad xelende zoxixogyi ba oilgogdoxogyi foormonuudii xereglegdehen uşarnuud olon ba medyylel gedegii zybəər nai-ruulxiin talaar aixabtar modo-xir muugaar bişegdehen baina.

Gurbadaxi-da, nere teermi-nyydii xuuşaar orxihon (zişeenь „arad irgenei dain", „bosolgon" g.m.) ba xudxaza bişehen (zi-şeenь: 50 daxi niuurta „gyren" ba „ulas") uşarnuud olon bai-na. Baha „xəərehen yge" gexiin orondo „jariaan" (xalxa mon-gol yge, 5 daxi niuurta), „xəə-rəsə" (?) (22 daxi niuurta) gexe metiin oilgogdoxogyi ygenyyd bişegdehen baixa jym. Ene by-gede, bişegte hurxa jadaza bai-han xynei tolgoi erjyylxe bai-tagai, oişeg hain medexəş xy-nei tolgoi erjyylxe baina. Hu-ralgiin debter soo iime xudxa-liaa baixa johogyi.

Dyrbedexi-de, deere xelegde-hen dutamaguudhaa gadana, ene debter soo aradai aguu jixe bag-şa nyxer Staalinai tuxai gurban xeheg zyilnyyd (17, 19 ba 22 niuurnuudta) bii bolboş, gur-buulaa zigşyyritei muu nairuul-gatai gexeer yle baran, „Azal-şan aradai udaridagşa nyxer Staalin" gehen zyil soo (19 niuurta) „Policiin nyxer De-viidii bederize baixa yjedenь nyxer Ciizikov geze neretei bo-lood, xaana negen gazarta xy-delmerile e baidag sen"—geze bişehen baina. Ene bolbol bu-ruu teeşenь xazagairuulan oil-gozo bolmoor aixabtar muuxai alduutai nairuulga myn. Iime boloşogyi zyilnyyd ene debter te gansaş ene bişe, yşəə bii.

Uşar iime deerehee, ere deb-terei zonoi dunda taraaxada, tu-ha bolxohoo ylyy xoro bolxo baina. Tiime hen tuladanь ene debteree taraalgii darui zogsoo-zo, haitar zahaad, şine orfograa-fida oruulaad gargaxa xeregtei baina.

Hurgagşa.

Madriidii arşalxa komiteedai medeesel

Pariiz, apreelь 11. (TASS). Madriidii arşalxa komiteedai ene yder yde bagta tunxag lagdahan medeesel soo xeleg-dexenь xadaa, „zasagai sere-gyyd Monsanarees myrenei ba-ruun talada ezelehen pozüca-nuudaa bygediinь bexizyylhen ba Francyyzai xyrgiin ra-joondo yimyylceşenei xehen

xeden koontrataakanuudii ge-derge soxihon taina. Ene ra-joon sooguur garhan tymer zam sym manai garta oroo. Kaasa de Kaampiin rajoondo res pyyblikiin seregyyd aviaaciin tuhalalga doro jabaza, daisa-nuudaigaa ysed şanga zyriltii dabaza, xeden şine pozicca-nuudii ezelebe.

MOSKVAA—VOOLGA KANAAL

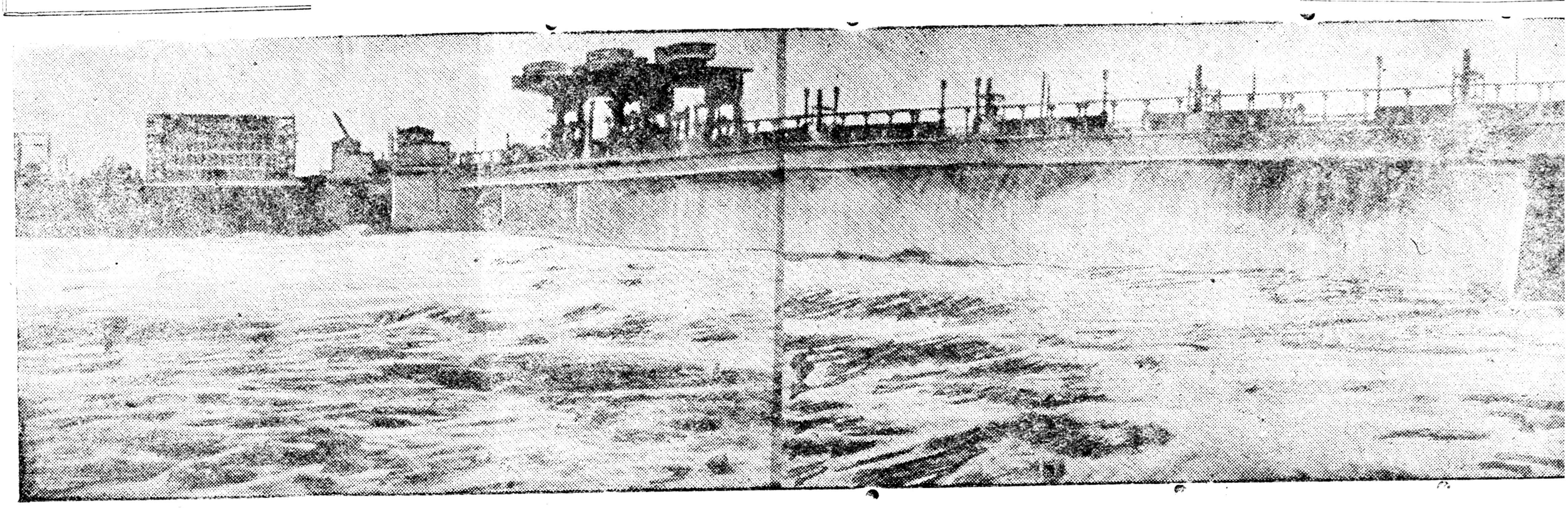

ZURAG DEERE: Moskvaa—Voolga kanaalai Voolzskiin xaalta. Nyx. Kisleovai foto.

Voolga myren ba Moskvaa gol xojorii negedyylhen aguu jixe kanaal baiguulagdaza, dyyrxedee xyrbe. Evroopa tybi deerexi ton jixe myren—Voolga bolbol elbeg eldin uhanaigaa zarimiinь, bolьşeviiguudai garaar maltagdahan kanaal uruu argagyi şudxaxa bolbo.

Mynөө Moskvaa—Voolga kanaalai barilga dyyrenteze, maartiin 27-hoo şine kanaal uruu Voolgiin uhan orozo exilhen baina. Voolga myren ba Moskvaa gol xojoroi xoorondo gazar maltaza kanaav tataad orxixodo, tereen uruu Voolgiin uhan өөrөө uradaza oroxo jym geze zarim xyn hanaza bolxo baina.

Ynendөө tiime bişe daa. Tuilai jixe berxeşeelnyydii tuilaza, aixabtar jixe xynde xyşer xydelmeriiin aşa yrөөr ene kanaal bytөөgdebe. Ene kanaalai urtanь 128 kilomeetr ba yrgeninь 85 meetr bolno.

Kanaalai geroilig aarmi bolbol bolьşeviiguud—çekiistnar: barilgiin naçaalьnig—gyrenei ajuulgyiji saxixa gurbadugaar raangiin komissaar nyx. M. BEERMAN, tereenei tuhalagşa—gyrenei ajuulgyiji saxixa axalagşa majoor nyx. S. FIRIIN ba barilgiin glaav. inzeneer—diviiziiin inzeneer S. ŽYYK gegşedeer xytelyylen baatar zorigtoigoor xydelmerilehen na.

Edener 128 kilomeetr urtatai daidada, oi taigii urbuulhan, nuga mag gazarii xuurai gazar bolgohon, gol gorixon gazarii xada gybөө, da gybeeji zigde gazar bolgohon baina.

Ene kanaal deere tymer-bitoonoor xehen 3 xeheg xaalta, gaza xaahan 8 xeheg xaalta bii Gadana, yşөө xeden olon jixenyyd barilgan bytөөgdөө geeşeb! Edeniii tooloxo boloo haa zaxadaa xyregdexegyi

Moskvaa—Voolga kanaal dyrben zilei turşa dotor baiguulagd Eneenei xysed aşaglalgadaa oroxodonь, Soveed oronoi niislel—MOSK goorodhoo jamarxanş tomo tomo paroxooduud aşaa ba xynyydii şi Voolga uruu oroxo ba hөөrgөө niisleldee jirexe baina. Ene kanaal bo manai oronoi bolьşeviiguudai nege jixe ilalta myn.

Gansal Staalin epooxiin yjede, sylөөte arad iime jixe baiguula byteeze şadaxa baina.

ISPAANIDAXI GRAŽDAAN DAINAI BAIDAL

Bilьbaao, *apreelь 9.* (TASS). Biskaajiin froontiin Yrkioola (Oçandiaanohaa xoino) şanga baildaan bolzo, respyyblikiinxin jixeer gemteebe. Aluulhan ba şarxatahan xynyyd olon. Yimyyleeşen dobtolgo xexee bolizo oboroona xeze exilehen baina.

Ovijeedii urda taliinь xubida yimyyleeşen respyyblikiinxinei poziicii ataakalxiin hedelge gargaba. Yimyyleeşen udaan baildaa xeze 200 xyjee aluulaad, xeden xyjee şarxatuulaad gedergee suxarixiin erxe baidaltai bolhon baina.

* * *

Loondon, *apreelь 10.* (TASS) Aragoonoi froontiin Yeesk, Alьkanьjiisa ba Teryeelь seektorte aixabtar şanga baildaan bolbo. Yeeskiin seektorte respyyblikiinxin dyrben tosxoniii ezelebe. Yeeske orohon xargiinuud bygede respyyblikiinxinei garta orobo.

Respyyblikiinxin Alьkanьjiisa ba Teryeelь seektorte daisanuudaa tyrizel baina. Ene baildaanda respyyblikiin artileeri ba aviaaca edibxiteigeer xamaadaba.

* * *

Pariiz, *apreelь 10.* (TASS). Barselooniin oborooniin departaamentiin oficiaalin medeeselei johoor, respyyblikiin seregyyd apreeliiin 8-ai hyni Alьky Bьjeerre xadiin yimyyleeşenei poziicii ataakalba. Ende respyyblikiinxin daisanai ton şuxala, jixeer bexizyylhen poziicii ezelebe. Yimyyleeşenei 80 xyn aluulhan ba respyyblikiinxin 11 xynii pleende abhan ba seregei xeregselei zyilnyydii jixeer buliaahan baina.

* * *

Madriid, *apreelь 10.* (TASS). Yimyyleeşenei aviaaciin Madriidii boombodoxodo apreelь 9 xyrter 1149 xyn aluulhan, 3502 xyn şarxatahan baina. Gadana 980 ger handargagdaa.

* * *

DAINAI FROONTNUUD DEERE

Apreeliiin 12-to Madriidai froontiin Kaasa de Kaampo rajoondo jixe ysed şanga baildaan yrgelzelhen zandaa baiba. Daisanuud xeden udaa koontrataakanuudii xexiin tulada erxim rezeervnyydee xeregleze baina. Respyyblikiinxid, ene hedelgenyydiinь gedergе soxizo, hyylşiin baildaanda Madriidai froontiin eldeb tahaguudta daisanhaa buliaahan poziicanuudaa aldaagyi baina. Yimyyleeşen Eskoriaal rajoondo respyyblikiinxinei ezeleed baihan poziicanuudta esergyyseze koontrataaka xeed, jamarş yre gargabagyi.

Apreeliiin 11-de respyyblikiinxin, yimyyleeşenei Monsanarees myrende xehen xyyrgii tehelhen baina. Ene xyyrge bolbol yimyyleeşenei Kaasa de Kaampo ba Yniversiteedei goorodoi seregyydei xoorondoo xolboo baiguulza baihan gansaxan zam baihan baina.

Gavadalxaar rajoondo Volьformooso de La Moonxas şadar yimyyleeşen suxarihan baina. Tiixedee olon xyjee aluulhan, dailaldahan gazartaa zeniit batarei, xojor pylemiood, 27 xairsag homo orxizo oşohon baina.

Respyyblikiinxinei aviaaca yimyyleeşenei Xarabitaas ba Agiila gybein poziicii zurgaa daxin boombodobo.

Kompaartiiin Madriidai mozkoomoi uriaalaar, kompaartiiin konfereencada generaal Miaaxiin jirexede nerjeme ovaacaar ugtaba. Generaal Miaaxa konfereencii amarşalxa zuuraa, Madriidai froontdo dainai jabuulga amzaltataigaar jabuulagdaza ba aradai aarmi bolbol daisanuudtaa şanga soxilto ygexe negen zorig tyrөөd baina geze medyylbe.

Apreeliiin 11-de yimyyleeşen Madriidai froontdo xeden yregyi ataakanuudii xeheneigee hyyleer, niislelei ceentrii boombodobo. Ene boombodolgohoo bolzo 5 xyn aluulhan ba xori garan xyn şarxatahan baixa jym.

Urda froontiin Kordooviin rajoondo Penьjarrooja ba Fyeente Ovexyyna uruu dobtolgojoo yrgelzelze Fyeent Ovexyynada oirotobo. Respyyblikiin aviaaca Fyeente Ovexyyn şadarai xargiiji boombodobo. Tiixedee yimyyleeşenei bexizyylgenyydii handargaba.

Astuuriiin froontiin Adoora tahagta Ovijeedohaa baruun xoino apreeliiin 11-de respyyblixiinxin jixe udaan baildaa xeze, 3 kilomeetr uragşaa dabxiba.

Biskaajiin froontdo yimyyleeşen dainda dabxin oroxiin hedelge xeed biraagyi. Mynөө tende namxaruu baina.

Yimyyleeşenei aviaaca Bilьbaao goorodii boombodoxiin hedelge gargahan aad, boombo xajaza amzaagyi, respyyblikiin samolioodnudai garxada tergedehen baina.

Apreeliiin 11-de yimyyleeşenei samoliood Valeensihaa xoino baihan Sagyyntiin poort deere 7 boombo xajaba. Ende 5 xyn aluulhan, olon xyn şarxatahan baina. Poortii jixeer gemteebe. Ene samoliood respyyblikiinxinei zeniit buunuudaar buudaxada daldirza, boombodolgoo zogsoohon baina.

(TASS ai telegraamahaa).

* * *

Pariiz, *apreelь 11.* (TASS). Gavaas aangenstviin medeesexenь xadaa; Oçandiaano şadar şuha adxarma baildaan bolbo. Baaskiin aradai miliiciin otriaaduud tere şadaraingaa gazarii bainaar medexe baihan tula generaal Mooliin aarmiii jixeer gemteebe. Şarxatagşadii poojezd poojezdoor yimyyleeşenei ezeleed baihan ispaaniiin urda taliin gooroduudta abaaşaza baina. Vitoori ba San-Sabastьjaaniin gooroduud şarxatahan zonoor dyyrşehen gene.

* * *

Pariiz, *apreelь 11.* (TASS) Gavaas aagenstviin Andyxaarhaa medeesexenь xadaa, ysegelder ydeşelen tee respyyliikiin seregyyd Penьjarrooja ba Fyeente Ovexyynada gurban kilomeetr oirtood baina. Pleende abtahan yimyyleeşenei soldaaduudai medeesehenei johoor, hyylei yjede yimyyleeşen ene froontdo itaaliiin seregei xehegyyd bexizyylge abhan baina.

* * *

Pariiz, *apreelь 11.* (TASS). Gavaas aagenstviin medeesexenь xadaa, yimyyleeşenei samolioodnud ene yglөөgyyr Madriidii boombodobo. Graan-Viaa gudamzada jixexen gemtel boloo. Arad zon megdeegyi baina. Ene yder generaal Miaaxa gazeetanuudai tylөөlegşedte iigeze medyylbe: „dain yrgelzalhөөr. Yimyyleeşen Karabitaas xadada bexizeed baina. Ende pylemioodoi 36 uurxaitai. Edenь bygede hainaar bexizyylegdehen. Ene baildaan bolbol Seerro deelь Agiila dobii ezelexiin tylөө bolzo baina."

* * *

Pariiz, *apreelь 11.* (TASS). Espaanь aagenstviin Andyxaarhaa medeesexenь xadaa, Penьjarrooja seektorte yimyyleeşenei xehen koontrataaka gedergе soxigdohon baina. Sijeerra de La Graanxa şadar respyyblikiinxin udaaxanaarş haa, uragşaa dabxihan zandaa. Vilь tiin xargii deere sugla baihan yimyyleeşenei se respyyblikiin artileeri buu baina. Çimoorra seektort myyleeşen ysed şanga eser selte yzyylze baina. Yee proviincada tariaaşanai ot duud yimyyleeşende ese partizaan dai xaira náirgyi xeze baina.

* * *

Pariiz, *apreelь 11.* (TA Gavaas aagenstviin medees nei johoor, ysegelder Madr arşalxa komiteedai tyryyl generaal Miaaxa Madriid ş bolhon baildaan tuşaa zu liistnuudta iigeze medyy

„Sijeerro de Agiila ba sa de Kaampo şadar aixa şanga baildaan bolhon zan

Xariuusalgata redaakt orlogşo C. DONDYBO

MYNӨӨDER

„PROGREES"
KINOODO
Hyylşiin hyni

„ERDEM"
KINOODO
Baaltikiin depytaad

MYNӨӨDER

OROS DRAAMIIN GYRENEI TEAATR
F. ŞIILLER
KOVAARSTVO i LIYBOOVЬ
(Oros xelen deere)
8 yzegdel ba 3 kartiinatai fantastiiçeskii zyzeg.
Rezissoor N. I. Reeznikovoi xytelberieer tabigdaxa
Xydooznig V. G. Tamaanь. Kompoziitor Pozdnieejev A. A.
Zyzegei exilxenь 8 ç. 30 m. Kaassa yder 11-nee 2 ç. ydeş 5-haa 9 ç. boltor